



Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1451/05
08.09.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Biljane Dragojević, Vlaste Jovanović, Jelene Borovac i Vladimira Tamaša, članova veća, u pravnoj stvari tužilje AA, protiv tuženog BB, čiji je punomoćnik VV, radi supružanskog izdržavanja, odlučujući o reviziji tuženog, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Pančevu Gž.2328/04 od 14.12.2004. godine, u sednici održanoj dana 08.09.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tuženog, izjavljena protiv presude Okružnog suda u Pančevu Gž.2328/04 od 14.12.2004. godine u usvajajućem delu.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Pančevu P.354/04 od 05.07.2004. godine delimično je usvojen tužbeni zahtev, pa je obavezan tuženi da tužilji na ime supružanskog izdržavanja plaća 30% od penzije koju ostvaruje kod Republičkog fonda za PIO samostalnih delatnosti, počev od dana podnošenja tužbe a zaostale rate u jednom iznosu, sa zakonskom zateznom kamatom od dana dospelosti svake pojedinačne rate pa do konačne isplate, sa dospelošću danom isplate penzije. Deo tužbenog zahteva preko dosuđenog iznosa od 30% do traženih 50% odbijen je kao neosnovan.

Presudom Okružnog suda u Pančevu Gž.2328/04 od 14.12.2004. godine, žalba tužilje odbijena je kao neosnovana i prvostepena presuda je potvrđena u odbijajućem delu. Istom presudom, žalba tuženog je delimično odbijena i prvostepena presuda je potvrđena u delu u kojem je tuženi obavezan da plaća mesečno 15% od penzije, na ime tužiljinog izdržavanja, dok je delimičnim usvajanjem žalbe tuženog prvostepena presuda preinačena i tužbeni zahtev odbijen za još 15% od penzije.

Protiv navedene drugostepene presude u usvajajućem delu, tuženi je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući reviziju u smislu čl.386. ZPP ("Sl. list SFRJ" br.4/77 sa izmenama i dopunama) koji se primenjuje na osnovu čl.491. stav 4. ZPP ("Sl. glasnik RS" br.125/04) Vrhovni sud je našao da revizija nije osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl.354. stav 2. tač.11. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, a u reviziji se ne ukazuje na druge povrede ovog zakona zbog kojih se u smislu čl.385. stav 1. tač.1. i 2. ZPP revizija može izjaviti.

Navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava nisu osnovani.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, parnične stranke su supružnici, u braku zaključenom 10.01.1971.godine, iz kojeg imaju dva punoletna i oženjena sina sa kojima su živeli u široj zajednici. Zbog nastalih porodičnih, a zatim i bračnih sukoba sa tuženim, tužilja je bila prinuđena da napusti zajednicu 08.09.2003.godine. Od tada živi u iznajmljenom stanu sa starijim sinom, snahom i njihovo troje dece, dok je tuženi ostao u kući na kojoj je suvlasnik sa 1/2 dela i u kojoj pored njega živi mlađi sin stranaka sa suprugom i maloletnim detetom. Tužilja je domaćica, rođena 19__godine, a od 1999.godine boluje od oboljenja krvi. Od prestanka bračne zajednice tužilja se izdržava povremenim sezonskim poslovima, a trenutno u jednoj porodici u __ čuva dete za mesečnu zaradu od 8.000,00 dinara, ali i ovaj posao obavlja otežano zbog godina i zdravstvenog stanja. Sinovi stranaka izdržavaju se obavljanjem povremenih poslova. Tuženi je penzioner sa mesečnom penzijom od 12.000,00 dinara i učestvuje u troškovima zajedničkog domaćinstva sa mlađim sinom stranaka. U toku trajanja prvostepenog postupka tekao je i brakorazvodni spor stranaka po tužbi koju je podneo tuženi.

Polazeći od utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su ocenili da tužilji pripada pravo na supružansko izdržavanje od tuženog, pa su presudama obavezali tuženog da za izdržavanje tužilje kao bračnog druga, plaća mesečno 15% od penzije koju ostvaruje.

Ovakvo zaključivanje nižestepenih sudova i odluka o tužbenom zahtevu zasnovani su na pravilnoj primeni materijalnog prava i obrazloženi valjanim razlozima, koje prihvata i Vrhovni sud.

Na osnovu čl.357. stav 2. i 3. Porodičnog zakona ("Sl. glasnik RS" br.18/2005) na sporni odnos stranaka povodom zahteva tužilje za supružansko izdržavanje primenjuju se odredbe Zakona o braku i porodičnim odnosima ("Sl. glasnik SRS" br.22/80 i 11/88 i "Sl. glasnik RS" br.22/93 ... 29/2001). Pravilnom primenom

odredaba čl.287., čl.309., čl.310. i čl.310. a) navedenog Zakona, nižestepeni sudovi su utvrdili i ocenili činjenice od kojih zavisi pravo tužilje na supružansko izdržavanje od tuženog, kao i visina njegove obaveze. Prilikom zaključivanja o postojanju tužiljinog prava i odlučivanju o visini novčane obaveze tuženog, uzete su u obzir i ocenjene sve lične, porodične i materijalne prilike stranaka, potrebe tužilje kao izdržavanog lica, i sopstvene potrebe tuženog i njegove mogućnosti u vezi sa obavezom izdržavanja tužilje.

Pravilno su na osnovu čl.287. Zakona o braku i porodičnim odnosima, nižestepeni sudovi zaključili da tužilji pripada pravo na supružansko izdržavanje od tuženog kao bračnog druga, budući da je iz opravdanih razloga napustila bračnu zajednicu, a da je njeno sadašnje zaposlenje privremenog karaktera, s obzirom na prirodu tog posla i njeno narušeno zdravstveno stanje. Imajući u vidu ukupne prilike i potrebe obe parnične stranke kao bračnih drugova, Vrhovni sud nalazi da dosuđeni iznos izdržavanja u visini zakonskog minimuma od 15% od penzije tuženog neće ugroziti njegovu egzistenciju. Taj novčani iznos, koji trenutno iznosi 1.800,00 dinara mesečno, predstavlja samo dopunu potrebnih sredstava za izdržavanje tužilje, koje će morati da obezbedi sama ili preko drugih lica. Obaveza jednog bračnog druga da izdržava drugog neobezbeđenog druga je prioritarna u odnosu na obaveze svih ostalih lica, pa i njihove dece.

Prema odredbi čl.287. stav 1. Zakona o braku i porodičnim odnosima, pravo na supružansko izdržavanje ima bračni drug koji nema dovoljno sredstava za izdržavanje. Kako je pobijanom presudom tužilji dosuđen upravo nedostajući iznos sredstava potreban za njeno izdržavanje, koji joj tuženi prema sopstvenim potrebama i mogućnostima može obezbediti bez ugrožavanja sopstvene egzistencije, neosnovani su u tom smislu njegovi revizijski navodi o pogrešnoj primeni ove zakonske odredbe. Tuženi nije obezbedio tužilji kao bračnom drugu drugi oblik izdržavanja, kroz uživanje zajedničke ili njegove posebne imovine, da bi mogao tražiti da bude oslobođen novčane obaveze izdržavanja u skladu sa odredbom čl.315. istog zakona.

Ostali navodi revizije kojima se ukazuje na pogrešnu ocenu izvedenih dokaza i pogrešno utvrđene odlučne činjenice, ne mogu biti od značaja za drukčije rešenje ove pravne stvari, jer ne mogu predstavljati revizijski razlog u smislu čl.385. stav 3. ZPP.

Iz navedenih razloga, Vrhovni sud je na osnovu čl.393. ZPP, odlučio kao u izreci presude.

Predsednik veća-sudija,

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpravka

vg